

Ķīnas Tautas Republikas jaunā mediju politika kā maigās varas izpausmes instruments

Mārtiņš Daugulis

Rīgas Stradiņa universitāte, Politikas zinātnes katedra, Latvija

Ievads. Ar Ķīnas Tautas Republikas (ĶTR) jauno mediju politiku tiek definēts 2016. gada nogalē iedzīvīnātais jaunais medijs, kura uzdevums ir raidīt starptautiskajai sabiedrībai pieejamu saturu angļu valodā par starptautiskajiem notikumiem un ĶTR lomu tajos. Medija uzdevums ir ne tikai vēstīt par starptautiski aktuāliem notikumiem, bet arī piedāvāt ĶTR “īpašo skatu punktu uz tiem”, kā arī paskaidrot un izskaidrot ĶTR politiskos lēmumus starptautiskajai sabiedrībai, tādējādi piedāvājot “līdzsvarot” dominējošos Rietumu medijos izskanošo informāciju. Ņemot vērā, ka kopš 2004. gada ĶTR prezidenta Hu Džiņtao aizsāktās miermīlīgās “pacelšanās” (vēlāk pārdēvētas par “miermīlīgā ceļa”) politikas angļu valodā tika publicēti akadēmiski un publicistiski teksti ar mērķi izskaidrot starptautiskajai sabiedrībai ĶTR politisko rīcību un ambīcijas, kā arī kontekstu, kurā aktuāls ir jautājums par ĶTR ekonomisko ekspansiju kā maigās varas ietekmes instrumentu, hipotēze ir: ĶTR jaunā mediju politika primāri kalpo kā maigās varas instruments.

Darba mērķis, materiāls un metodes. Darba mērķis: izvērtēt ĶTR jaunās mediju politikas pamatnostādnes, medija satura piemērus un atrast mijiedarbības elementus ar ĶTR maigās varas izpausmes formām.

Materiāls: ĶTR mediju politikas pamatnostādnes, medija saturs, kritiskā zinātniskā literatūra. Darba metode: kvalitatīvā pētniecības metode (satura analīze); fragmentāri – diskursa analīze.

Rezultāti. Hipotēze apstiprinās: ĶTR jaunā mediju politika kalpo primāri kā ĶTR maigās varas instruments.

Secinājumi. ĶTR jaunā mediju politika savās pamatnostādnēs ir daļa no kompleksas ĶTR stratēģijas maigās varas nodrošināšanai un palielināšanai ne tikai reģionā, bet arī starptautiskajā sistēmā. Izanalizējot minētās pamatnostādnes, iespējams secināt, ka to ietekmes fokuss ir vērstis trīs virzienos: 1) ĶTR viedokļa paušana par iepriekš ar ĶTR nesaistītiem jautājumiem; 2) ĶTR politisko lēmumu paskaidrošana, stratēģisko konceptu izskaidrošana un jaunu stratēģisko virzienu iezīmēšana (principā kalpo kā politiskās elites stratēģiskās komunikācijas rīks); 3) starptautiskajā vidē raidītās ziņas tiek pārņemtas lokālajos medijos, tā kalpojot par lokālmedijos paustā viedokļa un politiskās elites paustā viedokļa verificēšanas rīku. Vienlaikus jānorāda, ka angļu valodā raidošais kanāls ir tikai daļa no kopējās mediju politikas, kas ir vēsta uz stingrāku kontroli pār mediju vidi un informācijas aprites ierobežošanu. Kopsakarībā ar ĶTR ekonomiskās ekspansijas politiku un “Globālo stratēģiju 2020” jaunā mediju politika ir apliecinājums ĶTR ambīciju pieaugumam starptautiskajā sistēmā, izmantojot stratēģiskās komunikācijas instrumentus, lai ietekmētu informatīvo vidi un sabiedrisko domu Rietumu un pašā ĶTR sabiedrībā mediju vides t. s. “pēcpatiesības” periodā.